

[Inge Krøgh.]

get mere, men det sker. Det er bl. a. af mangel på personale og så det, at de bor på sovesale. Der er stadig sovesale, der er mange sovesale ud over landet, hvor der er 10 voksne på en sovesal. På Ebberødgaard har flere gange været nævnt tallet 20. Jeg ved, der er en sovesal med 23, sengene står lige op til hinanden — man kan dog gå imellem dem, sagde den pågældende overlæge, det har man ikke tidligere kunnet — og der er ikke skabe; der er en taburet til hver enkelt med skuffer. Det er alt, hvad de kan kalde deres. Der er 6 kolonne-wc'er, 1 badekar og også nogle kolonnebrusere. Er det så mærkeligt, at de, som skal være sammen, om det så er 10, eller det er 23, opfører sig således? Tænk, hvis vi andre skulle være det.

På en af de institutioner, jeg har, havde jeg for nogle år siden besøg fra folketinget. Vi stod så i et værelse, der var beregnet for 5 kvinder, og jeg sagde: se, sådan bor man i anno, det var dér sidst i 1960'erne. Så svarede vedkommende: ja men frøken, ved De, hvor mange der har deres eget værelse i det almindelige liv? Jeg kan godt sige, at det ved jeg ikke, men det er også noget ganske andet, når en familie, der har noget tilfælles, og som har valgt, delvis i hvert fald, at være sammen, må dele værelse. At 5 tilfældige kvinder fra forskellige egne af landet ganske simpelt hen bliver tvunget til at være sammen dag ud og dag ind, er noget ganske andet. Tænk, hvis vi andre var nødt til det.

Jeg havde den glæde for et par år siden at indvi en institution for voksne med eneværelser, hvor en af klienterne spurgte: er alle væggene mine? Han var vant til, at det kun var den væg, der var over hans seng, han måtte hænge billeder på. En kvinde på 60 sagde: hvor er det vidunderligt; tænk at jeg kan vaske mig inde på mit værelse, at jeg ikke bliver nødt til at stå sammen med andre.

Men de gamle forhold eksisterer endnu, og jeg vil som sagt igen anmode socialministeren om at tage normeringerne og også institutionerne op til vurdering.

En institution på 200-300 kan udmærket fungere godt. Den er opdelt i afdelinger, men det er et spørgsmål om miljøet i den enkelte afdeling. De enkelte afdelinger kan have megen glæde af at besøge hinanden. På

en mindre institution kan der være fare for, at de åndssvage bliver isoleret. Der kan også skabes et godt miljø på en institution på et par hundrede.

Hanne Reintoft (DKP):

Denne debat har været så fuld af velvilje og så mange hele eller måske rettere halve løfter, at man igen føler det vældige svælg, der er mellem denne sal og den virkelighed, der er udenfor. Det er vel sådan, at hele vores sociale moral, hele et samfunds etik på det sociale område, klarest kan aflæses i vores forsorg for de allersvageste, dem, der helt og holdent er overladt til vores solidaritet eller vores forgodtbefindende. De svageste i vores samfund er nok de ca. 20.000 personer, voksne som børn, der er inddraget under åndssvageforsorgen.

Hvordan har vi så vist vores fælles moral over for disse mennesker? Vi har vist den med rammelove uden indhold, med budgetter, der er lavet regnefejl i, med målsætningsdebatter, der ikke er ført ud i livet, med stadige nedskæringer og slumagtige boligforhold. Og det sker jo ikke i et fattigt land. Det sker i et land, hvor produktiviteten siden 1956 er halvandenoblet. Det sker i et land, hvor vi kan give arbejdsgiver-tilskud, mens vi, når vi endelig skal diskutere de sociale tilskud, ender i det, centrumdemokraterne kom med i dag, at vi må hugge en hæl og klippe en tå og tage til de åndssvage fra nogle af de andre.

Socialstyrelsens spareforanstaltninger, godkendt af den tidligere regering, for norges vedkommende iværksat af den tidligere regering, er udslag af disse partiers politik, der nu kappes om at kalde sig ansvarsbevidste og siger, at de vedkender sig deres ansvar for alle i samfundet. Spareforanstaltningerne er således udformet, at vi må erkende, at vi vender tilbage til det gamle opbevaringsprincip og faktisk i væsentlig grad opgiver de tanker om optræning, undervisning og selvstændighed, som var 1959-lovens. Stoppet for genbesættelse af stillinger betyder en reduktion af personaletimer, der, om ikke ens for alle afdelinger, alligevel betyder nedsatte arbejdstimer på mellem 3 og 6 pct. Indskrænkninger af overarbejde, honoreret med kontant betaling, betyder en timereduktion på mellem 2 og 5 pct. Når vi hertil lægger de meget dårlige ideer om, at